

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

21.11.2022. Nr. 1.7-2/1121
Uz 27.09.2022 Nr.

Jelgavas valstspilsētas pašvaldībai

Informācijai:
Personu apvienībai “Civitta”

*Par SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca”,
SIA “Jelgavas poliklīnika” un
SIA “Medicīnas sabiedrība “OPTIMA 1””*

Konkurences padome (turpmāk – KP) ir saņēmusi Jelgavas valstspilsētas pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) iesniegumu, kurā lūgts sniegt KP atzinumu par līdzdalības izvērtējumu (turpmāk – Izvērtējums) Pašvaldības kapitālsabiedrībās SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca”, SIA “Jelgavas poliklīnika” un SIA “Medicīnas sabiedrība “OPTIMA 1””.

Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā ir noteikti Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88. panta pirmajā daļā, proti, tiek novērsta tirgus nepilnība, radītas preces vai pakalpojumi vai pārvaldīti īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Savukārt, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt minētā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus, publiskai personai ir nepieciešams veikt paredzētās rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, t.sk. ietekmes uz konkurenci izvērtējumu un iespējamo konkurences neitralitātes risku izvērtējumu, kā arī konsultēties ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošajām biedrībām vai nodibinājumiem.

Ņemot vērā, ka Pašvaldība ir veikusi VPIL 88. panta otrajā daļā paredzēto rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, kā arī viedokli ir sniegusi biedrība “Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera” (turpmāk – LTRK), tad KP sniegs atzinumu par Pašvaldības līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībās.

SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca”

Saskaņā ar Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra datiem 100 % SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca” kapitāldaļu pieder Pašvaldībai.¹

SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca” ir viena no septiņām valstī esošajām reģionālajām daudzprofilu slimnīcām. Tās galvenie darbības veidi sastāv no stacionārajiem un ambulatorajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, un tā nodrošina gan valsts apmaksātos, gan maksas pakalpojumus.

¹ <https://info.ur.gov.lv/#/legal-entity/41703007038>

SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" ir uzņemšanas un neatliekamās palīdzības nodaļa, septiņas stacionārās nodaļas – neiroloģijas, bērnu, dzemdību-ginekoloģijas, intensīvās terapijas un anestezioloģijas, iekšējīgo slimību, traumatoloģijas, ķirurģijas ar uroloģijas un LOR gultām, operāciju bloks (3 zāles), diagnostikas daļa, kuras sastāvā ir endoskopijas kabinets, staru diagnostikas nodaļa un funkcionālās diagnostikas kabinets.

Tāpat Izvērtējumā norādīts, ka SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" ir sava sertificēta asins sagatavošanas nodaļa, asins kabinets, sertificēta patoloģijas nodaļa ar akreditētu histoloģijas laboratoriju. ka SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" telpās diennakts režīmā strādā SIA "Centrālā laboratorija" filiāle, kur tiek veiktas klīniskās, bioķīmiskās un bakterioloģiskās analīzes.

Saskaņā ar Izvērtējumā norādīto, aptuveni 90 % no visiem slimnīcas pakalpojumiem ir neatliekamā medicīniskā palīdzība, kurai Jelgavas valstspilsētā un Pašvaldībā nav konkurentu.

Izvērtējumā norādīts, ka SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" sniedz arī papildpakalpojumus. SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" tiek piedāvāti morga pakalpojumi, t.sk. liķu uzglabāšanas telpas, histoloģiskā laboratorija, divas sekciju zāles un valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centrs. Šeit atrodas arī vienīgā Patanatomijas nodaļa Zemgales plānošanas reģionā. Pakalpojumi ir cieši saistīti ar SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" pamatdarbību un nepieciešami pilna servisa nodrošināšanai.

SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" iznomā telpas kafejnīcai, aptiekai, karsto dzērienu pārdošanai, laboratorijas pakalpojumu sniegšanai, magnētiskās rezonanses izmeklējumu pakalpojumiem u.c. 2021. gadā SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" bija 11 nomnieki. Saskaņā ar Izvērtējumā norādīto SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" nekustamo īpašumu iznomāšanas procesu nosaka „Nekustamā īpašuma iznomāšanas kārtība”, kura tika izstrādāta saskaņā ar Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 64. panta pirmo daļu. Kapitālsabiedrība nomas maksu par telpu iznomāšanu nosaka atbilstoši Ministru kabineta 20.02.2018. noteikumiem Nr.97 "Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi", komunālo pakalpojumu un atkritumu izvešanas izmaksām. Telpu iznomāšana nodrošina resursu lietderīgu izmantošanu un rada papildu ienākumus.

Tāpat tiek nodrošināti transporta maksas pakalpojumi, kas tiek piemēroti situācijās, kad pacients izvēlas pēc izrakstīšanas no slimnīcas tikt nogādāts mājās. 2021. gadā ieņēmumi no šī pakalpojuma bija 347 *euro*, mazā apjoma dēļ pakalpojums Izvērtējumā netika atsevišķi analizēts.

SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" sniedz arī zobārstniecības pakalpojumus. Iestādē strādā viens zobārsts 39 h nedēļā, no kurām 15 h tiek veltītas Nacionālā veselības dienesta (turpmāk – NVD) apmaksātajiem pakalpojumiem, bet pārējā laikā ir maksas pieņemšana. Izvērtējumā norādīts, ka, lai gan zobārstniecības pakalpojumus sniedz vairāki privātie tirgus dalībnieki, pakalpojuma saglabāšana ir svarīga tieši NVD pakalpojumu sniegšanai (bērnu zobārstniecība), lai nodrošinātu pakalpojuma pieejamību Pašvaldībā.

Kā arī Izvērtējumā norādīts, ka saimnieciskās darbības ieņēmumos 2021. gadā kā nozīmīgākās pozīcijas ir ieņēmumi no darbinieku ēdināšanas (12 339 *euro*), Covid-19 kompensācijas individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, transports (339 865 *euro*), maksas palātas (ja pacients ārstēšanās laikā izvēlas individuālu palātu, tas ir maksas pakalpojums – 12 558 *euro*) un izziņas (316 *euro*).

Kopš 2011. gada SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" sadarbojas ar Rīgas Stradiņa universitāti un Latvijas Universitāti par medicīnas fakultātēs speciālistu sagatavošanu. 2021. gadā SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" strādāja 15 rezidenti.

Izvērtējumā norādīts, ka SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" ir viena no lielākajām ārstniecības iestādēm reģionā, tomēr tuvumā tai ir arī vairākas privātas un pašvaldības iestādes, kas var sniegt līdzīgus pakalpojumus.

Attiecībā uz stacionārās palīdzības sniegšanu, Izvērtējumā secināts, ka no tuvākajām ārstniecības iestādēm, šo pakalpojumu sniedz Rīgas slimnīcas. SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca"

gultu noslogojums pēdējos gados ir ap 80 %.

Pašvaldībā ambulatorus pakalpojumus sniedz SIA "Jelgavas poliklīnika" (Pašvaldības kapitālsabiedrība), SIA "Zemgales veselības centrs" (Jelgavas novada pašvaldības kapitālsabiedrība), SIA "Medicīnas sabiedrība "Optima 1"" (Pašvaldības kapitālsabiedrība) un vairākas ārstu prakses. Analizējot ambulatoro pakalpojumu sniegšanas intensitāti, Izvērtējumā secināts, ka pieprasījums pēc šiem pakalpojumiem ir lielāks nekā SIA "Jelgavas pilsētas slimnīcas" var šobrīd nodrošināt.

Izvērtējumā secināts, ka patanatomijas nodaļas pakalpojumiem tiešo konkurentu Zemgales plānošanas reģionā nav. Savukārt morga pakalpojums sniedz trīs privātie tirgus dalībnieki. Ir atsevišķi uzņēmumi, kas piedāvā pakalpojumu Pašvaldības teritorijā, lai gan to atrašanās vieta ir citās pilsētās. Pēc publiski pieejamās informācijas, pakalpojumu cenas SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" ir vidēji tādas pašas kā privātajiem tirgus dalībniekiem.

Izvērtējumā norādīts, ka pēc Veselības inspekcijas datiem visvairāk reģistrēto ārstniecības pakalpojumu sniedzēju jomās, kur pakalpojumu sniedz arī SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca", ir zobārstniecībā, t.sk. zobu higiēnista pakalpojumi, masāžas pakalpojumi, fizioterapijas pakalpojumi, neiroloģijas pakalpojumi, ginekoloģija.

Attiecībā uz zobārstniecības pakalpojumiem, norādīts, ka Jelgavā tie ir visplašāk pieejamie pakalpojumi un konkurence ir pietiekama. Taču valsts atmaksātus pakalpojumus sniedz tikai 10 iestādes. Vērtējot pieejamību pie zobu higiēnista, lielākais gaidīšanas laiks ir zobārstniecībā SIA "Agneses Zobārstniecība", kas sasniedz 60 dienas, savukārt īsākais ir 5 dienas zobārstniecībā SIA "Upītes zobārstniecība" un 14 dienas SIA "Jelgavas poliklīnika". Izvērtējumā secināts, ka ir ierobežotas iespējas ir saņemt valsts apmaksātos pakalpojumus (bērnu zobārstniecība), kur arī veidojas ilgākais pakalpojuma saņemšanas laiks. Līdz ar to ir svarīgi, ka arī SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" turpina meklēt veidus, kā šo pakalpojumu nodrošināt.

Attiecībā uz masāžas pakalpojumiem, secināts, ka Pašvaldībā tos nodrošina 21 iestāde, un, kopumā vērtējot jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu tirgū, tā ir pozitīva un neprasa tik lielas investīcijas. Vērtējot samaksu par pakalpojumu, SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" par maksu pieaugušajiem to nodrošina par nedaudz zemāku cenu nekā vidēji tirgū – 26 *euro*. Savukārt, vērtējot pakalpojumus tieši bērniem līdz 18 gadu vecumam, valsts apmaksātos pakalpojumus nodrošina vēl 2 iestādes – SIA "Jelgavas poliklīnika" un SIA "Zemgales veselības centrs", kur gaidīšanas laiks ir no 39 līdz pat 83 dienām. SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" gaidīšanas laiks ir 58 dienas. Līdz ar to Izvērtējumā secināts, ka valsts apmaksāto pakalpojumu sniedzēju skaits ir ļoti ierobežots. Tāpat, ņemot vērā arī ilgo gaidīšanas laiku līdz pakalpojuma saņemšanai, var secināt, ka pakalpojums ir pieejams ierobežotā daudzumā, un ir būtiski, ka SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" turpina nodrošināt pakalpojumu.

Izvērtējumā norādīts, ka fizioterapijas pakalpojumus Pašvaldībā nodrošina 14 tirgus dalībnieki, un kopumā vērtējot jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu tirgū, tā ir pozitīva un iespējama, jo pēdējo 5-6 gadu laikā ir pievienojušies 4 jauni pakalpojuma sniedzēji. Taču, vērtējot SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" maksas pakalpojumu par fizioterapijas konsultāciju pieaugušajiem – viena konsultācija maksā 21 *euro*. Savukārt valsts apmaksātus fizioterapijas pakalpojumus sniedz tikai 3 iestādes, kur gaidīšanas laiks rindā ir no 60 dienām SIA "Jelgavas poliklīnika" līdz 102 dienām SIA "Zemgales veselības centrs", savukārt SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" rindā gaidīšanas laiks ir 65 dienas.

Neiroloģiskos pakalpojumus Pašvaldībā sniedz 9 tirgus dalībnieki, bet tikai 4 no tiem piedāvā valsts apmaksātos pakalpojumus. Un šiem pakalpojumiem ir garas rindas, piemēram, L. Igaunes ārsta praksē tās ir 90 dienas, bet SIA "Zemgales veselības centrs" – 199 dienas. Speciālista konsultācija SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" maksā 26 *euro*, kas ir līdzīgi kā citiem pakalpojuma sniedzējiem. Lai gan Pašvaldībā ir dažādi neirologa pakalpojumu sniedzēji, Izvērtējumā secināts, ka pastāv daļēja tirgus nepilnība tieši valsts apmaksāto pakalpojumu

jomā.

Savukārt attiecībā uz ginekoloģijas pakalpojumiem, norādīts, ka Pašvaldībā ir pieejami vairāki pakalpojumu sniedzēji. Dati liecina, ka ārstu praksēs un SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca” gaidīšanas laiks ir tikai 5 dienas, kamēr SIA “Jelgavas poliklīnika” un SIA “Zemgales veselības centrs” tas ir krietni garāks – attiecīgi 56 un 83 dienas. Ginekologa konsultācija SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca” maksā 20 euro, kas ir līdzīgi kā citiem tirgus dalībniekiem. Tomēr pēdējo 10 gadu laikā nav pievienojies neviens jauns pakalpojuma sniedzējs, no kā var secināt, ka ienākšanai tirgū ir potenciāli šķēršļi, kas varētu būt saistīti gan ar izmaksām uzsākot praksi, gan ierobežoto klientu grupu, kas izmanto šo pakalpojumu. Tāpat secināts, ka ne visi privātie pakalpojuma sniedzēji piedāvā valsts apmaksātos pakalpojumus.

Izvērtējumā norādīts, ka 2021. gadā ir uzsākta infekcijas slimību un hronisko pacientu aprūpes nodaļu ēkas projektēšana. Jaunas ēkas vajadzīgas, jo nevienā no Zemgales plānošanas reģiona slimnīcām nav infekciju nodaļas – tuvākā atrodas Rīgā, Latvijas Infektoloģijas centrā. Nepieciešamība skaidrota ar *Covid-19* pandēmijas laiku, kas apliecinājis, ka ir nepieciešams stiprs reģionāls infektoloģijas profila pakalpojuma sniedzējs Zemgales plānošanas reģionā, lai atslogotu Rīgas slimnīcas, t.sk. arī infekciju uzliesmojuma gadījumā.

Viedokli par Pašvaldības līdzdalību SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca” ir sniegusi LTRK, kas atbalsta pašvaldības līdzdalību arī turpmāk. Vienlaicīgi LTRK norādījusi, ka arī šajā ārstniecības iestādē tiek ieguldīti papildu līdzekļi, kas nav jāatdod un kuri līdz ar to rada negodīgu konkurenci starp tirgus dalībniekiem.

Tāpat LTRK vērsusi uzmanību uz faktu, ka Pašvaldība ir īpašniece trim lielām ārstniecības iestādēm – SIA “Jelgavas poliklīnika”, SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca” un SIA “Medicīnas sabiedrība “Optima 1””, kas visas sniedz ambulatoros pakalpojumus un viena no tām arī stacionāros pakalpojumus, līdz ar to LTRK aicina jau šobrīd lemt par SIA “Jelgavas poliklīnika” un SIA “Medicīnas sabiedrība “OPTIMA 1”” apvienošanu.

Līdz ar to Izvērtējumā secināts, ka kopumā pašreizējais līdzdalības veids un apjoms SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca” ir atbilstošs normatīvo aktu prasībām, t.i., SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca” nodrošina Pašvaldības funkciju par veselības aprūpes pieejamību atbilstoši likuma “Par pašvaldībām” 15. panta 6. punktam. Tāpat arī SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca” sniedz stratēģiski svarīgus pakalpojumus un novērš tirgus nepilnību, jo īpaši, valsts apmaksāto pakalpojumu jomā.

Ņemot vērā Pašvaldības Izvērtējumā norādīto informāciju, kā arī pašvaldības lomu efektīvā veselības aprūpes sistēmā un pakalpojumu pieejamības veicināšanā, piemēram, vienmērīga teritoriālā pārklājuma radīšanā un „vienas pieturas” principa realizēšanā, tādējādi nodrošinot konkrētās administratīvās teritorijas iedzīvotājiem pilnu veselības aprūpes ciklu, KP atzīst, ka SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca” darbības rezultātā tiek sniegti pakalpojumi, kas ir atzīstami par stratēģiski svarīgiem.

Vienlaikus, kā jau to KP ir atzinusi iepriekš, stratēģiski svarīgus pakalpojumus noteiktos gadījumos ir iespējams sniegt arī privātajiem tirgus dalībniekiem, līdz ar to publiskajām personām ir nepieciešams ne tikai atzīt konkrētu pakalpojumu par stratēģiski svarīgu, bet arī ir nepieciešams veikt tirgus izpēti, tādējādi pamatojot iespējamās tirgus nepilnības pastāvēšanu konkrētajā pakalpojumu tirgū, proti, situāciju, kad pieprasījums pēc noteikta pakalpojuma ir lielāks nekā esošais piedāvājums.

Ievērojot, ka ir veikta tirgus izpēte, konstatējot, ka pastāv nepilnīgs pakalpojumu piedāvājums no privātā sektora puses, pirmšķietami ir pamats uzskatīt, SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca” atsevišķu sniegto pakalpojumu tirgū pastāv tirgus nepilnība.

Vienlaicīgi, attiecībā uz maksas zobārstniecības pakalpojumu nodrošināšanu, KP ņem vērā, ka valsts apmaksātie zobārstniecības pakalpojumi nenosdz pakalpojumu faktiskās izmaksas, līdz ar to maksas zobārstniecības pakalpojumu sniegšana ir pamatota ar nepieciešamību nodrošināt pozitīvu saimnieciskās darbības rezultātu, kā arī līdzekļus

materiāltehniskās bāzes atjaunošanai, lai nodrošinātu valsts apmaksāto zobārstniecības pakalpojumu sniegšanu, īpaši bērniem vecumā līdz 18 gadiem.

Tādējādi KP uzsver nepieciešamību, turpinot sniegt attiecīgos maksas zobārstniecības pakalpojumus (un citus maksas pakalpojumus), ko nodrošina privātie tirgus dalībnieki, koncentrējoties uz valsts apmaksāto zobārstniecības pakalpojumu sniegšanu, palielinot to apjomu, kā arī regulāri veikt konkurences neitralitātes risku novērtējumu.

KP aicina veikt novērtējumu maksai par masāžas pakalpojumiem pieaugušajiem, kas ir zemāka par vidējo tirgū. KP norāda, ka ir būtiski, lai SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" ievēro prasību pakalpojumu un preču cenas noteikt, balstoties uz tirgus izmaksām.

KP atbalsta Pašvaldības iniciatīvu iznomāt kapitālsabiedrības telpas privātajiem tirgus dalībniekiem, veicinot privāto tirgus dalībnieku pastāvēšanu konkrētajā tirgū. Tāpat KP norāda, ka, lai, veicinātu privātā sektora attīstību Pašvaldības teritorijā, būtu vērtējama plašāka privātā sektora iesaiste pakalpojumu sniegšanā.

KP nav iebildumu arī attiecībā uz SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" darbību izglītības jomā, nodrošinot rezidentu prakses iespējas.

SIA "Jelgavas poliklīnika"

Saskaņā ar Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra datiem 100 % SIA "Jelgavas poliklīnika" kapitāldaļu pieder Pašvaldībai".²

SIA "Jelgavas poliklīnika" ir lielākā ambulatorā veselības aprūpes iestāde Zemgales plānošanas reģionā un tās galvenie pamatdarbības veidi ir primārās un sekundārās veselības aprūpes pakalpojumi, laboratoriskie izmeklējumi, staru-attēlu diagnostika, profilaktiskā novērošana un imunizācija, mājas aprūpe, paliatīvā aprūpe, un stomu aprūpe, rehabilitācijas pakalpojumi, dienas stacionāra pakalpojumi, operāciju zālē veicamās operācijas.

SIA "Jelgavas poliklīnika" sniedz gan Valsts apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus, gan maksas pakalpojumus saskaņā ar maksas pakalpojumu cenrādi.

Izvērtējumā norādīts, ka SIA "Jelgavas poliklīnika" sniedz arī papildpakalpojumus, darbojoties arī ar izglītību veicinošu pasākumu īstenošanu. Par atsevišķu maksu SIA "Jelgavas poliklīnika" piedāvā speciālistu lekcijas. Kopš 2018. gada SIA "Jelgavas poliklīnika" ir izveidojusi Jelgavas Poliklīnikas Akadēmiju (izmaksas sedz par SIA "Jelgavas poliklīnika" līdzekļiem). Tās mērķis ir nodrošināt, lai SIA "Jelgavas poliklīnika" medicīnas personāls saņemtu kvalitatīvas apmācības un jaunākās zināšanas par inovācijām nozarē, ietaupot gan laiku, gan resursus, jo bieži šie semināri notiek ārpus Pašvaldības.

SIA "Jelgavas poliklīnika" sadarbībā ar Pašvaldības iestādi "Jelgavas izglītības pārvalde" izveidoja programmu vecāko klašu skolēniem – Jauno Mediķu skolu, kas dod iespēju iepazīt un padziļināti apgūt zināšanas par dažādām medicīnas jomām.

Izvērtējumā norādīts, ka SIA "Jelgavas poliklīnika" klienti (pacienti) pārsvarā ir Pašvaldības un Zemgales plānošanas reģiona iedzīvotāji, to īpatsvars sastāda 95 % no visiem klientiem, citu reģionu iedzīvotāji un ārvalstu pilsoņi veido 5 % no veselības aprūpes pakalpojumu saņēmējiem. Un Izvērtējumā secināts, ka 2021. gadā lielākā daļa pacientu saņēma valsts apmaksātus pakalpojumus – 4 736 659 euro apmērā, savukārt maksas pakalpojumi veidoja 723 462 euro, kas ir 13 % no visiem ieņēmumiem.

Attiecībā uz maksas pakalpojumu sniegšanu, Izvērtējumā norādīts, ka tie tiek sniegti gadījumos, ja pacients pats to izvēlas, piemēram, ja nevēlas gaidīt rindā. Pakalpojumi tiek nodrošināti sekundāri valsts apmaksātajiem pakalpojumiem, līdz ar to ir cieši saistīti ar SIA "Jelgavas poliklīnika" pamatdarbību un neprasa papildus investīcijas. Tāpat ieņēmumi no maksas pakalpojumiem veicina tās maksātspēju. Tā kā nodrošinātais pakalpojumu apjoms

² <https://info.ur.gov.lv/#/legal-entity/41703007095>

attiecībā pret valsts apmaksājamiem pakalpojumiem ir salīdzinoši neliels, maksas pakalpojumu nodrošināšana būtiski neietekmē tirgu.

Izvērtējumā identificēti privātā sektora tirgus dalībnieki, norādot, ka zobārstniecības pakalpojumi Jelgavā ir visplašāk pieejamie pakalpojumi un konkurence ir pietiekama. Taču valsts atmaksātus pakalpojumus sniedz tikai 10 iestādes. Vērtējot pieejamību pie zobu higiēnista, lielākais gaidīšanas laiks ir zobārstniecībā SIA “Agneses Zobārstniecība”, kas sasniedz 60 dienas, savukārt īsākais ir 5 dienas zobārstniecībā SIA “Upītes zobārstniecība” un 14 dienas SIA “Jelgavas poliklīnika”. Izvērtējumā secināts, ka ir ierobežotas iespējas ir saņemt valsts apmaksātos pakalpojumus (bērnu zobārstniecība), kur arī veidojas ilgākais pakalpojuma saņemšanas laiks.

Attiecībā uz ambulatorajiem pakalpojumiem – masāžas pakalpojumiem – norādīts, ka tos Pašvaldībā nodrošina 21 iestāde, un kopumā, vērtējot jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu tirgū, tendence ir pozitīva, un pakalpojumu nodrošināšana neprasa tik lielas investīcijas, piemēram, salīdzinot ar zobārstniecību. Pēdējo 5 gadu laikā ir pievienojušies 3 jauni pakalpojuma sniedzēji. Vērtējot samaksu par pakalpojumu, SIA “Jelgavas poliklīnika” to nodrošina atbilstoši vidējai cenai tirgū – 35,00 *euro*. Taču, vērtējot pakalpojumus tieši bērniem līdz 18 gadu vecumam, valsts apmaksātos pakalpojumus nodrošina tikai 2 iestādes – SIA “Medicīnas sabiedrība “OPTIMA 1”” un SIA “Zemgales veselības centrs”, kur gaidīšanas laiks ir no 58 līdz pat 83 dienām. SIA “Jelgavas poliklīnika” gaidīšanas laiks ir 39 dienas. Bet Izvērtējumā secināts, ka valsts apmaksāto pakalpojumu sniedzēju skaits ir ierobežots. Ņemot vērā arī ilgo gaidīšanas laiku, var secināt, ka pakalpojums ir pieejams ierobežotā daudzumā un ir būtiski, ka SIA “Jelgavas poliklīnika” turpina to nodrošināt.

Savukārt attiecībā uz fizioterapijas pakalpojumiem norādīts, ka Jelgavā tos nodrošina 14 tirgus dalībnieki, un kopumā, vērtējot jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu tirgū, tendence ir pozitīva, jo pēdējo 5-6 gadu laikā ir pievienojušies 4 jauni pakalpojuma sniedzēji. Taču Izvērtējumā secināts, ka medicīnas centrs “Fitosan Plus” ir vienīgais privātā sektora tirgus dalībnieks, kas nodrošina valsts apmaksātos pakalpojumus, līdz ar to Izvērtējumā secināt, ka, lai arī kopumā tirgus attīstās un jomā ienāk jauni tirgus dalībnieki, to vidū nav pietiekami liela interese nodrošināt valsts apmaksātos pakalpojumus.

Izvērtējumā norādīts, ka oftalmologa pakalpojumi kopumā tiek nodrošināti 10 iestādēs, jaunu dalībnieku ienākšana tirgū ir mērena, pēdējo 10 gadu laikā tirgum ir pievienojušies 2 jauni dalībnieki, no kuriem pēdējais – 2021. gadā. Taču tikai 4 iestādēs ir pieejami valsts apmaksātie pakalpojumi, un gaidīšanas laiks, lai saņemtu valsts apmaksāto pakalpojumu, ir no 7 dienām Lūses Elitas ārsta praksē līdz 125 dienām S. Ozoliņas acu ārstu praksē, SIA “Jelgavas poliklīnika” pakalpojums pieejams 15 dienu laikā.

Analizējot audiologopēda pakalpojuma pieejamību, Izvērtējumā secināt, ka visas iestādes to nodrošina par valsts apmaksātiem līdzekļiem, taču tirgus dalībnieku skaits kopumā ir neliels. Vienīgā iestāde no privātā tirgus sektora ir medicīnas centrs “Fitosan Plus”. Līdz ar to secināts, ka privātā tirgus interese nodrošināt audiologopēda pakalpojumu šobrīd ir neliela, kas nozīmē, ka SIA “Jelgavas poliklīnika” iesaiste ir būtiska, lai nodrošinātu šī pakalpojuma pieejamību Jelgavas iedzīvotājiem.

Izvērtējumā konstatēts, ka estētiskās medicīnas pakalpojumus nodrošina 19 pakalpojuma sniedzēji, taču valsts apmaksātus podologa pakalpojumus diabēta pacientiem diabētiskās pēdas aprūpei Zemgalē pieejams tikai SIA “Jelgavas poliklīnika”. Vienlaicīgi Izvērtējumā norādīts uz nepieciešamību vērtēt estētiskās medicīnas pakalpojumu turpmāku sniegšanu, ņemot vērā, ka šobrīd tirgū ir pietiekami liels dalībnieku skaits, kuri šos pakalpojumus spēj nodrošināt.

Neiroloģijas pakalpojumus Pašvaldībā sniedz 9 tirgus dalībnieki, bet tikai 4 no tiem piedāvā valsts apmaksātos pakalpojumus. Un Izvērtējumā norādīts, ka šiem pakalpojumiem ir garas rindas, piemēram, L. Igaunes ārsta praksē tās ir 90 dienas, bet SIA “Zemgales veselības

centrs” – 199 dienas.

Savukārt attiecībā uz ginekoloģijas pakalpojumiem, norādīts, ka Pašvaldībā ir pieejami vairāki pakalpojumu sniedzēji ginekoloģijā. Dati liecina, ka ārstu praksēs un Jelgavas pilsētas slimnīcā gaidīšanas laiks ir 5 dienas, kamēr SIA “Zemgales veselības centrs” tas ir garāks – 83 dienas. SIA “Jelgavas poliklīnika” gaidīšanas laiks uz pakalpojumu ir 56 dienas.

Attiecībā uz sniegtajiem telpu nomas pakalpojumiem, Izvērtējumā norādīts, ka telpu nomas pakalpojumi 2021. gadā bija 19 614 *euro*, kas bija aptuveni 0,3 % apmērā no visiem ieņēmumiem. SIA “Jelgavas poliklīnika” telpas tiek iznomātas SIA “Jelgavas pils aptieka”, traumatologam-ortopēdam, doplerogrāfijas speciālistam, neirologam, SIA “Medicīna un konsultācijas”, psihiatram, gastroenterologam, SIA “Nupremo”, SIA “Centrālā laboratorija” un SIA “Coffe Grand” mobilā kafijas automāta izvietojšanai. SIA “Jelgavas poliklīnika” iznomā telpas arī cita veida pasākumu organizēšanai (konferencēm u.tml.). Telpu nomas ieņēmumi 2021. gadā bija 19 614 *euro*.

Izvērtējumā norādīts uz nepieciešamību Pašvaldībai nākamo 5-7 gadu periodā izvērtēt iespēju apvienot abas ambulatorās iestādes (SIA “Jelgavas poliklīnika” un SIA “Medicīnas iestāde “OPTIMA 1””, kur Pašvaldība ir 100 % kapitāla daļu turētājs), lai nodrošinātu vienotu administratīvo pieeju un pakalpojumu nodrošināšanu. Jau šobrīd abas iestādes nodrošina līdzīgus pakalpojumus, kuru mērķa grupa ir bērni. Iestāžu apvienošana veicinātu resursu un pakalpojumu līdzvērtīgu sadali un ļautu vieglāk plānot turpmāku pakalpojumu attīstību un nepieciešamību pēc jauniem pakalpojumiem.

Viedokli par Pašvaldības līdzdalību SIA “Jelgavas poliklīnika” ir sniegusi LTRK, kas norādījusi, ka tās darbības nodrošināšanā papildus saimnieciskā darbībā gūtajiem ienākumiem, tiek ieguldīti arī Pašvaldības līdzekļi, veidojot tirgu kropļojošu konkurenci. Kapitālsabiedrībai, veicot saimniecisko darbību, pašai jānopelna līdzekļi gan tekošo izdevumu segšanai, gan attīstībai, tai saņemot līdzekļus, kuri nav atgriežami, tā gūst labumu, kas dod iespēju straujāk attīstīties, kā arī var sniegt iespēju arī samazināt pakalpojumu cenas.

Tāpat LTRK piekritusi Izvērtējumā sniegtajiem priekšlikumiem estētiskās medicīnas pakalpojumus nodot privātajam tirgus sektoram.

LTRK arī aicinājusi jau šobrīd lemt par SIA “Jelgavas poliklīnika” un SIA “Medicīnas sabiedrība “OPTIMA 1”” apvienošanu.

Līdz ar to Izvērtējumā secināts, ka Pašvaldības līdzdalības veids un apjoms ir atbilstošs normatīvo aktu prasībām, t.i., SIA “Jelgavas poliklīnika” nodrošina Pašvaldības funkciju – nodrošināt pieejamus veselības pakalpojumus, atbilstoši likuma “Par pašvaldībām” 15. pantam, tāpat arī SIA “Jelgavas poliklīnika” sniedz stratēģiski svarīgus pakalpojumu un mazina tirgus nepilnības tieši valsts apmaksāto ambulatoro pakalpojumu segmentā atbilstoši VPIL 88. panta pirmajai daļai.

Ņemot vērā Pašvaldības Izvērtējumā norādīto informāciju, kā arī pašvaldības lomu efektīvā veselības aprūpes sistēmā un pakalpojumu pieejamības veicināšanā, piemēram, vienmērīga teritoriālā pārklājuma radīšanā un „vienas pieturas” principa realizēšanā, tādējādi nodrošinot konkrētās administratīvās teritorijas iedzīvotājiem pilnu veselības aprūpes ciklu, KP atzīst, ka SIA “Jelgavas poliklīnika” darbības rezultātā tiek sniegti pakalpojumi, kas ir atzīstami par stratēģiski svarīgiem.

Vienlaikus, kā jau to KP ir atzinusi iepriekš, stratēģiski svarīgus pakalpojumus noteiktos gadījumos ir iespējams sniegt arī privātajiem tirgus dalībniekiem, līdz ar to publiskajām personām ir nepieciešams ne tikai atzīt konkrētu pakalpojumu par stratēģiski svarīgu, bet arī ir nepieciešams veikt tirgus izpēti, tādējādi pamatojot iespējamās tirgus nepilnības pastāvēšanu konkrētajā pakalpojumu tirgū, proti, situāciju, kad pieprasījums pēc noteikta pakalpojuma ir lielāks nekā esošais piedāvājums.

Tāpat KP uzsver uz nepieciešamību, turpinot sniegt attiecīgos pakalpojumus, regulāri izvērtēt, vai pakalpojuma nodrošināšana pašiem ir efektīvākais risinājums.

Ievērojot, ka ir veikta tirgus izpēte, konstatējot, ka pastāv nepilnīgs pakalpojumu piedāvājums no privātā sektora puses, pirmšķietami ir pamats uzskatīt, SIA "Jelgavas poliklīnika" atsevišķu sniegto pakalpojumu tirgū pastāv tirgus nepilnība.

Vienlaicīgi, attiecībā uz maksas zobārstniecības pakalpojumu nodrošināšanu, KP ņem vērā, ka valsts apmaksātie zobārstniecības pakalpojumi nenosiedz pakalpojumu faktiskās izmaksas, līdz ar to maksas zobārstniecības pakalpojumu sniegšana ir pamatota ar nepieciešamību nodrošināt pozitīvu saimnieciskās darbības rezultātu, kā arī līdzekļus materiāltehniskās bāzes atjaunošanai, lai nodrošinātu valsts apmaksāto zobārstniecības pakalpojumu sniegšanu, īpaši bērniem vecumā līdz 18 gadiem.

Tādējādi KP uzsver nepieciešamību, turpinot sniegt attiecīgos maksas zobārstniecības pakalpojumus un citus maksas pakalpojumus, ko nodrošina privātie tirgus dalībnieki, regulāri veikt konkurences neitralitātes risku novērtējumu.

Vienlaikus KP piekrīt Izvērtējumā norādītajam, ka Pašvaldībai būtu nepieciešams vērtēt estētiskās medicīnas pakalpojumu sniegšanā piesaistīt privātos tirgus dalībniekus, ņemot vērā, ka šo pakalpojumu sniegšanā darbojas vairāki privātie pakalpojuma sniedzēji.

Tāpat KP nav iebildumu arī attiecībā uz SIA "Jelgavas poliklīnika" darbību izglītības jomā, nodrošinot speciālistu lekcijas medicīnas personālam, kā arī izveidojot Jauno Mediķu skolu.

SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1""

Saskaņā ar Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra datiem 100 % SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" kapitāldaļu pieder Pašvaldībai".³

Izvērtējumā norādīts, ka vēsturiski kopš 1960. gada SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" ir veidojusies kā bērnu poliklīnika, un arī šobrīd tā ambulatoros pakalpojumus galvenokārt sniedz bērniem līdz 18 gadu vecumam. SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" pakalpojumu saņēmēju loks aptuveni 75 % ir bērni vecumā līdz 18 gadiem, 25 % ir pieaugušie, kas lielākoties ir no Pašvaldības teritorijas un no Zemgales plānošanas reģiona.

Izvērtējumā norādīts, ka pamata ienākumi SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" ir no NVD, kas sastāda 90 % no visiem ienākumiem, 7 % sastāda citu ar medicīnu saistīto pakalpojumu nodrošināšana, kā ietvaros ir ieņēmumi par komercvakcināciju un maksas pakalpojumiem, kas attiecīgi ir 2 % un 3 % apmērā no visiem ieņēmumiem. Citi pakalpojumi, piemēram, ieņēmumi par telpu iznomāšanu ir aptuveni 2 %. Līdz ar to secināts, ka maksas pakalpojumi SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" ir sekundārs ieņēmumu avots un nerada būtisku papildu konkurenci pārējiem tirgus dalībniekiem, tādejādi secināms, ka SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" darbība būtiski neietekmē konkurenci.

Izvērtējumā norādīts, ka tuvākie konkurenti ir SIA "Jelgavas poliklīnika", SIA "Zemgales Veselības centrs" un SIA "Jelgavas slimnīca", kā arī medicīnas centrs "Fitosan Plus". Ņemot vērā, ka liela daļa SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" pakalpojumu tiek nodrošināti tieši rehabilitācijā. Tomēr katram no nodrošinātajiem pakalpojumiem tiek piedāvāti konkurējoši pakalpojumi. Vērtējot pakalpojumu pieejamību tirgū pa pakalpojuma veidiem, kur tiek nodrošināti valsts apmaksātie pakalpojumi, var secināt, ka bērnu ķirurga pakalpojumu var saņemt tikai SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"". Savukārt pēc Veselības inspekcijas datiem visvairāk reģistrēto medicīnas pakalpojumu sniedzēju jomās, kur pakalpojumu sniedz arī SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" ir zobārstniecībā, t.sk. zobu higiēnista pakalpojumi, masāžas pakalpojumi, fizioterapijas pakalpojumi, oftalmologa pakalpojumi.

Attiecībā uz zobārstniecības pakalpojumiem, norādīts, ka Pašvaldībā tie ir visplašāk

³ <https://info.ur.gov.lv/#/legal-entity/41703007451>

pieejamie pakalpojumi un konkurence ir pietiekama. Taču valsts atmaksātus pakalpojumus sniedz 10 iestādes. Vērtējot pieejamību pie zobu higiēnista, lielākais gaidīšanas laiks ir zobārstniecībā SIA "Agneses Zobārstniecība", kas sasniedz 60 dienas, savukārt īsākais ir 5 dienas zobārstniecībā SIA "Upītes zobārstniecība" un 14 dienas SIA "Jelgavas poliklīnika". Kopumā Izvērtējumā secināts, ka zobārstniecība, t. sk. zobu higiēnista pakalpojumu sniedzēju skaits ir plašs, taču ir ierobežotas iespējas ir saņemt valsts apmaksātos pakalpojumus, kur arī veidojas ilgākais pakalpojuma saņemšanas laiks. Lai gan Izvērtējumā norādīts uz grūtībām piesaistīt zobārstu bērniem un Izvērtējumā sagatavošanas brīdī šāds pakalpojums SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" netiek sniegts, taču Izvērtējumā norādīts, ka ir svarīgi, ka SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" turpina meklēt veidus, kā šo pakalpojumu nodrošināt, tādā veidā veicinot pakalpojuma pieejamību bērniem. Līdz ar to Izvērtējumā norādīts uz nepieciešamību vērtēt iespēju piesaistīt privāto sektoru ar labvēlīgiem nomas noteikumiem, ar nosacījumu vismaz daļēji sniegt valsts apmaksātos pakalpojumus.

Izvērtējumā norādīts, ka masāžas pakalpojumus Pašvaldībā nodrošina 21 iestāde, un kopumā, vērtējot jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu tirgū, tā ir pozitīva un neprasa tik lielas investīcijas. Savukārt, vērtējot pakalpojumus tieši bērniem līdz 18 gadu vecumam, valsts apmaksātos pakalpojumus nodrošina 2 iestādes – SIA "Jelgavas poliklīnika" un SIA "Zemgales veselības centrs", kur gaidīšanas laiks ir no 39 līdz pat 83 dienām. SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" gaidīšanas laiks ir 58 dienas. Izvērtējumā secināts, ka valsts apmaksātos pakalpojumu sniedzēju skaits ir ļoti ierobežots. Un, ņemot vērā arī ilgo gaidīšanas laiku, var secināt, ka pakalpojums ir pieejams ierobežotā daudzumā un ir būtiski, ka SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" turpina nodrošināt šo pakalpojumu.

Attiecībā uz fizioterapijas pakalpojumiem, Izvērtējumā norādīts, ka tos Pašvaldībā nodrošina 14 tirgus dalībnieki, un kopumā vērtējot jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu tirgū, tā ir pozitīva un iespējama, jo pēdējo 5-6 gadu laikā ir pievienojušies 4 jauni pakalpojuma sniedzēji. Savukārt valsts apmaksātus fizioterapijas pakalpojumus sniedz tikai 3 iestādes, kur gaidīšanas laiks rindā ir no 60 dienām SIA "Jelgavas poliklīnika" līdz 102 dienām SIA "Zemgales veselības centrs", savukārt SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" gaidīšanas laiks ir 65 dienas.

Tomēr medicīnas centrs "Fitosan Plus" ir vienīgā iestāde no privātā sektora tirgus dalībniekiem, kas nodrošina valsts apmaksātos pakalpojumus, līdz ar to Izvērtējumā secināts, ka, lai arī kopumā tirgus attīstās un ienāk jauni tirgus dalībnieki, to vidū nav pietiekami liela interese nodrošināt valsts apmaksātos pakalpojumus.

Izvērtējumā norādīts, ka oftalmologa pakalpojumi kopumā tiek nodrošināti 10 iestādēs un jaunu dalībnieku ienākšana tirgū ir mērena, jo pēdējo 10 gadu laikā tirgum ir pievienojušies 2 jauni dalībnieki, no kuriem pēdējais 2021. gadā. Četrās iestādēs ir pieejami valsts apmaksātie pakalpojumi, un gaidīšanas laiks ir no 5 dienām Lūses Elitas ārsta praksē līdz 150 dienām S. Ozoliņas acu ārstu praksē. SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" pakalpojums pieejams 31 dienas laikā.

Izvērtējumā analizēta arī audiologopēda pakalpojuma pieejamība, ko SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" piedāvā no 2020. gada, un secināts, ka visas iestādes to nodrošina par valsts apmaksātiem līdzekļiem. Gaidīšanas laiks rindā, lai saņemtu pakalpojumu ir no 30 dienām medicīnas centrā "Fitosan Plus" līdz 122 dienām SIA "Jelgavas poliklīnika". Pakalpojuma maksas ziņā vidējā cena ir līdzīga kā citām iestādēm. Kopumā Izvērtējumā secināts, ka vienīgā iestāde no privātā tirgus sektora ir medicīnas centrs "Fitosan Plus", līdz ar to var secināt, ka privātā tirgus interese nodrošināt audiologopēda pakalpojumu šobrīd ir neliela, kas nozīmē, ka SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" iesaiste ir būtiska, lai nodrošinātu šī pakalpojuma pieejamību Pašvaldībā iedzīvotājiem.

Savukārt attiecībā uz inhalatoru nomu, Izvērtējumā norādīts, ka inhalatoru nomu piedāvā vēl tikai viens tirgus dalībnieks SIA "Arbor Medical Korporācija" medicīnas preču

veikals "Jelgava". SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" nomas maksa par inhalatoru ir 1,00 euro dienā, un, apskatot citu iestāžu piedāvājumu ārpus Pašvaldības, nomas cenas ir līdzīgas.

Bet attiecībā uz komercvakcināciju, Izvērtējumā norādīts, ka to nodrošina gan vairākas ģimenes ārstu prakses, gan doktorāti. Cenu ziņā SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" piedāvātais izcenojums ir līdzīgs kā citās iestādēs, līdz ar to nerada negatīvu ietekmi uz citiem tirgus dalībniekiem. Pieejamie vakcīnu veidi ir līdzīgi kā citās iestādēs. Tāpat norādīts, ka SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" šo pakalpojumu nodrošina vakcinācijas kabineta ietvaros, kur tiek nodrošināts arī valsts apmaksāto vakcīnu pakalpojums. Izvērtējumā secināts, ka kopumā komercvakcinācijas pakalpojums ir pieejams tirgū un SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" šo pakalpojumu nodrošina līdzīgi kā citas iestādes, neradot ietekmi uz tirgu, bet tai pat laikā nodrošinot vakcīnu pieejamību iedzīvotājiem.

Viedokli par Pašvaldības līdzdalību SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" ir sniegusi LTRK, kas norādījusi, ka pēc būtības neiebilst Pašvaldības līdzdalības saglabāšanai, taču LTRK aicina Pašvaldību pārskatīt pakalpojumu cenas atbilstoši pašizmaksai un plānotai peļņai. Tāpat LTRK norādījusi, ka jebkuri atbalsta instrumenti – papildus piesaistīti līdzekļi no Eiropas Savienības fondiem un Eiropas reģionālā attīstības fondiem, pašvaldības vai valsts, kas izlietoti infrastruktūras uzlabošanai, uzturēšanai, iekārtu, inventāra iegādei un tie nav atgriežami, rada negodīgu konkurenci starp tirgus dalībniekiem. Vienlaikus lielu daļu no izmaksām ārstniecības iestādēm veido ēku infrastruktūras izveide un to uzturēšana, kā arī iekārtu iegāde. Līdz ar to ļoti svarīgi, lai iznomātājs, nosakot nomas maksu, būtu iekļāvis visas ar iznomājamā objekta pārvaldīšanu saistītās izmaksas, t.sk objekta nolietojumu.

Tāpat LTRK aicina jau šobrīd lemt par SIA "Jelgavas poliklīnika" un SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" apvienošanu.

Līdz ar to Izvērtējumā secināts, ka Pašvaldības līdzdalība SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" ir atbilstoša normatīvo aktu prasībām, t.i., tā nodrošina Pašvaldības funkciju – nodrošināt pieejamus veselības pakalpojumus atbilstoši likuma "Par pašvaldībām" 15. pantam, tāpat arī SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" sniedz stratēģiski svarīgus pakalpojumu un mazina tirgus nepilnības tieši valsts apmaksāto ambulatoro pakalpojumu segmentā atbilstoši VPIL 88. panta pirmajai daļai.

Ņemot vērā Pašvaldības Izvērtējumā norādīto informāciju, kā arī pašvaldības lomu efektīvā veselības aprūpes sistēmā un pakalpojumu pieejamības veicināšanā, piemēram, vienmērīga teritoriālā pārklājuma radīšanā un „vienas pieturas” principa realizēšanā, tādējādi nodrošinot konkrētās administratīvās teritorijas iedzīvotājiem pilnu veselības aprūpes ciklu, KP atzīst, ka SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" darbības rezultātā tiek sniegti pakalpojumi, kas ir atzīstami par stratēģiski svarīgiem.

Vienlaikus, kā jau to KP ir atzinusi iepriekš, stratēģiski svarīgus pakalpojumus noteiktos gadījumos ir iespējams sniegt arī privātajiem tirgus dalībniekiem, līdz ar to publiskajām personām ir nepieciešams ne tikai atzīt konkrētu pakalpojumu par stratēģiski svarīgu, bet arī ir nepieciešams veikt tirgus izpēti, tādējādi pamatojot iespējamās tirgus nepilnības pastāvēšanu konkrētajā pakalpojumu tirgū, proti, situāciju, kad pieprasījums pēc noteikta pakalpojuma ir lielāks nekā esošais piedāvājums.

Ievērojot, ka ir veikta tirgus izpēte, konstatējot, ka pastāv nepilnīgs pakalpojumu piedāvājums no privātā sektora puses, pirmšķietami ir pamats uzskatīt, SIA "Medicīnas sabiedrība "OPTIMA 1"" atsevišķu sniegto pakalpojumu tirgū pastāv tirgus nepilnība.

KP ņem vērā, ka valsts apmaksātie zobārstniecības pakalpojumi nenosiedz pakalpojumu faktiskās izmaksas, līdz ar to maksas zobārstniecības pakalpojumu sniegšana ir pamatota ar nepieciešamību nodrošināt pozitīvu saimnieciskās darbības rezultātu, kā arī līdzekļus materiāltehniskās bāzes atjaunošanai, lai nodrošinātu valsts apmaksāto zobārstniecības pakalpojumu sniegšanu, īpaši bērniem vecumā līdz 18 gadiem. Taču, tā kā SIA "Medicīnas

sabiedrība “OPTIMA 1” šobrīd medicīnas speciālistu trūkuma dēļ nesniedz šo pakalpojumu bērniem līdz 18 gadiem, tad KP piekrīt Izvērtējumā norādītajam, ka šo pakalpojumu sniegšanai būtu jāvērtē nepieciešamība piesaistīt privāto sektoru. Gadījumā, ja attiecīgo medicīnas speciālistu neizdodas piesaistīt, tad KP ieskatā, Pašvaldībai būtu jāvērtē iespēja samazināt maksas pakalpojuma apjomu šajā segmentā, ņemot vērā, ka Pašvaldībā ir pietiekošs pakalpojumu sniedzēju skaits.

Tāpat KP piekrīt LTRK norādītajam, ka būtu nepieciešams vērtēt jau šobrīd SIA “Jelgavas poliklīnika” un SIA “Medicīnas sabiedrība “OPTIMA 1”” iespējamo reorganizāciju, tās apvienojot.

Noslēgumā KP aicina Pašvaldību un kapitālsabiedrības regulāri veikt konkurences neitralitātes risku novērtējumu⁴, konsultējoties ar komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem (t.sk. pašiem komersantiem), tādējādi novērtējumā gūstot vispilnīgāko un visaptverošāko informāciju. KP norāda, ka minētais konkurences neitralitātes pārkāpumu risku novērtējums ir atzīstams par būtisku ekonomiskā izvērtējuma sastāvdaļu, ar kura palīdzību publiskai personai ir iespējams ne tikai identificēt iespējamus konkurences neitralitātes pārkāpumu riskus, bet arī tos novērst.

Priekšsēdētājs

J. Gaiķis

⁴ Sīkāka informācija pieejama Konkurences neitralitātes izvērtēšanas vadlīnijās. Pieejamas: https://ej.uz/konkurences_neutralitate